

Relationspsykologi i praksis

Ny bog kan ses som et velkomment psykologisk bidrag i forhold tendensen mod at overdiagnosticere børn og unge. Især fordi den opstiller et klart alternativ.

Der er med ”Relationspsykologi i praksis” tale om en spændende udgivelse fra Institut for Relationspsykologi.

Bogen tager relevant udgangspunkt i et opgør med den stigende medicinske diagnosekultur inden for det specialpædagogisk område, og forsøger vellykket at erstatte den stemplende, selvforstærkende diagnostiske tradition med en nyere relationspsykologisk forståelse, hvor man ser og forstår individet i dynamisk samspil med omgivelserne.

Modellen bygger på fire relationspsykologiske grundprincipper, som samlet kaldes for RARRT-modellen: Relationel, Anerkendelse, Ressourcefokuseret samt Reflekteret Teori. Principperne danner strukturen for bogens forskellige kapitler og flettes hensigtsmæssigt ind i hinanden.

Relationer skaber/udformer individet via internaliseringer. Moderne udviklingspsykologi viser klart babyens afhængighed af omsorgspersons relationerne og hvorledes den nyfødte er i stand til at påvirke disse/bestemme moderens spejlende gensvar. Bogen giver indblik i hjernes modningsproces, spejlneuronernes centrale rolle, affektiv afstemning, de nærende øjeblikke, den nonverbale kommunikation og hvad der sker, når sproget indtræder som en central rolle i samspillet. Det er psykologens/pædagogens kontinuerlige rolle, at arbejde med at forbedre relationerne gennem udviklingsstøttende møder og aflæring/omstrukturering af uhenigtsmæssige tidligere indlærte relationsformer.

*Anerkendelses-*orientering åbner for fremtidig udvikling.

Ressourcefokus frigiver de indboende potentialer.

Refleksion udfordrer fordomsprægede selvfølgheder.

Et velkomment bidrag

Værket bygger på den anerkendende, positive psykologisk teorikonstruktion/-forskning og fremtræder faktisk som en imponerende samlet teorikonstruktion med en klar pædagogisk praksisorientering, der er af største relevans for psykologernes, pædagogernes og lærernes daglige praksis. Der bruges løbende illustrerende cases samt gode opsamlende temaspørgsmål.

Indimellem virker bogen overoptimistisk i forhold til faktorer som tung klassemæssig baggrund, kulturelle modsætninger, en naivistisk troen på et selvudviklende, lærende og refleksiøvt individ – men den anerkendende positive filosofi kammer aldrig over.

Bogen kan ses som et yderst velkomment psykologisk bidrag i forhold tendensen mod at overdiagnosticere børn og unge. Især fordi den opstiller et klart alternativ: at arbejde med at forbedre relationerne og derved at fremme socialitet. Vi er meget langt væk fra de kognitive adfærdsterapeuters ensidige fokusering på ikke-adaptive mentale processer.

Den eneste kritik er, at bogen i indledningen ”lover” også at se det postmoderne individ som en sociologisk, historisk størrelse – uden at dette rigtigt indhøstes. Det sociale netværk/social kapital burde have en central placering i relationspsykologien. ■

Niels Peter Agger

BOGDATA

Annette Groot Rønsholdt, Finn Godrim & Else Marie Beck: ”Relationspsykologi i praksis”. Dafolo, 2013. 192 sider. 398,75 kr.